

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Svk/3/2021
Identifikačné číslo spisu: 7019200548
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:7019200548.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, v právnej veci žalobcu: JUDr. U. L., nar. X. Y. XXXX, U. X, V., korešpondenčná adresa: I. XX, V., proti žalovanému: I. Ú. V.K., I. I. T., V. XX, V., o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. OU-KE-OOP-2019/036990 z 4. júla 2019, o podaní sťažovateľov: 1/ R. F., E. XX, V., 2/ T. F., E. XX, V., v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/124/2019-84 z 18. januára 2021, takto

rozhodol:

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „krajský súd“) nepribral do konania vedeného pod sp.zn. 6S/124/2019 sťažovateľov 1/ a 2/ ako účastníkov konania.

2. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 6S/124/2019 bolo preskúmanie zákonnosti postupu a opatrenia žalovaného č. OU-KE OOP-2019/036990 zo dňa 4. júla 2019, ktorým žalovaný zaujal stanovisko k podaniu žalobcu JUDr. U. L. označenému ako „Odvolanie proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice, pozemkového a lesného odboru č. k. OU-KE-PLO-2019/000623-119 zo dňa 15.05.2019" tak, že JUDr. U.C. L. nie je účastníkom reštitučného konania, ani zástupcom niektorého z účastníkov konania, preto v danom prípade sa jedná o neprípustné odvolanie, ktoré žalovaný nie je oprávnený preskúmať.

3. Sťažovatelia 1/ a 2/ sa podaním z 9. marca 2020 označeným ako „Oznámenie v zmysle § 33 Správneho súdneho poriadku" v zásade domáhali účasti v konaní vedenom pod sp.zn. 6S/124/2019. Uviedli, že ako člen a zástupca člena Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov, lokalita Terasa 32-24 v Košiciach, oznamujú krajskému súdu, že vo vyššie uvedenom konaní sa s nimi už od začatia tohto konania nekoná ako s niekým, o ktorého právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach sa má konať a teda navrhujú, aby krajský súd vydal uznesenie v

zmysle § 33 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) a zároveň požiadali v zmysle § 81 ods. 1 SSP o nahliadnutie do súdneho spisu vedeného na tunajšom súde za účelom vyhotovenia si fotokópií nimi vybraných listín.

4. Krajský súd s poukazom na § 32 ods. 1 a 3 a § 33 SSP a uviedol, že okruh účastníkov konkrétneho konania je vopred normatívne daný, bez ohľadu na to, koho za účastníkov konania označí žalobca vo svojej žalobe, pričom nie je vylúčené, že niektorá z týchto osôb môže byť správnym súdom opomenutá a sama sa neskôr bude hlásiť do konania alebo takéto opomenutie, prípadne i existenciu takých spoločných práv, ktoré majú za následok vznik nerozlučného spoločenstva, zistí sám správny súd. V takom prípade je potom namieste postup správneho súdu, ktorý osobitným uznesením rozhodne, že príslušnú osobu priberá ako účastníka do správneho súdneho konania. Podľa krajského súdu, za účastníka bude v zásade pribratý ten, komu by inak svedčilo účasť v konaní podľa § 32 ods. 3 písm. a/ a b/ SSP. Podanie osoby domáhajúcej sa pribratia za účastníka konania sa nepovažuje za návrh, o ktorom by musel správny súd rozhodnúť, či už kladne alebo záporne, ale považuje sa len za podnet pre rozhodnutie súdu.

5. Pre posúdenie oprávnenosti podnetu sťažovateľov 1/ a 2/, ktorým navrhli, aby boli pribratí do súdneho konania, v ktorom sa rieši otázka súdneho prieskumu opatrenia žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, je podľa krajského súdu dôležitým vyhodnotenie obsahu administratívneho spisu vo veci podaní označených ako odvolanie voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa, ktoré odvolania boli podané tak žalobcom, ako aj sťažovateľmi 1/ a 2/ ako pisateľmi podnetu o pribratie do súdneho konania. Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že rozhodnutím Okresného úradu Košice, pozemkový a lesný odbor (ďalej aj len „prvostupňový správny orgán“) č. OU-KE-PLO-2019/000623-119 z 15. mája 2019 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“) vo veci reštitučnej žiadosti podanej dňa 27. februára 1992 navrhovateľkou a oprávnenou osobou nebohou E. Q. rod. F., zomrelou XX. Y. XXXX a jej právnych nástupcov, prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že nebohá splnila podmienky uvedené v zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej aj len „reštitučný zákon“), mala status na uplatnenie reštitúcie a právnym nástupcom pôvodnej osoby bol priznaný reštitučný nárok na pozemok, ktorý prešiel do vlastníctva Československého štátu, s tým, že podľa vytvorených geometrických plánov boli právnym nástupcom vydané parcely, ktoré sú označené v rozhodnutí správneho orgánu, ktoré je vyššie špecifikované. Ďalej z administratívneho spisu vyplynulo, že proti prvostupňovému rozhodnutiu podal JUDr. U. L., t.j. žalobca v tomto konaní odvolanie, pričom súčasne podali odvolanie aj sťažovatelia 1/ a 2/. Po predložení veci žalovanému, tento listom č. k. OU-KE-OOP-2019/036990 zo 4. júla 2019 označeným ako: „Vec: Podanie označené ako Odvolanie proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice, pozemkového a lesného odboru č.k OU-KE-PLO-2019/000623-119 zo dňa 15.05.2019 - stanovisko“ (ďalej aj len „napadnuté opatrenie“) konštatoval, že podľa predloženého spisového materiálu a prvostupňového rozhodnutia JUDr. U. L., T. F. aj R. F., nie sú účastníkmi reštitučného konania, ani zástupcami niektorého z účastníkov konania. Poukázal na to, že vlastníkom pozemkov, ktoré sú predmetom prvostupňového rozhodnutia je Slovenská republika v správe Slovenského pozemkového fondu a za Základnú organizáciu Slovenského zväzu záhradkárov Košice - Terasa, ako účastníka konania, koná jej predseda a tajomník. Vzhľadom na uvedené podané odvolania žalobcu a sťažovateľov 1/ a 2/ v danom prípade vyhodnotil ako neprípustné, pričom márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania účastníkmi konania a zástupcami účastníkov konania nadobudlo prvostupňové rozhodnutie právoplatnosť. Predmetné stanovisko bolo doručované - 1/ JUDr. U. L., 2/ T. F., 3/ R. F., 4/ Ing. Y. V., 5/ U. R., 6/ JUDr. JCLic. M. Y., PhD., 7/ Slovenskému pozemkovému fondu, regionálny odbor Košice a 8/ Okresnému úradu Košice, pozemkový a lesný odbor.

6. Krajský súd poukázal na to, že žalobca využil svoje právo a podal proti napadnutému opatreniu žalobu, avšak z obsahu administratívneho spisu nevyplýva, že toto právo využili aj sťažovatelia 1/ a 2/ a navyiac, z obsahu ich podania z 9. marca 2020 nevyplýva, na základe akých (právnych) skutočností by mali konať za Základnú organizáciu Slovenského zväzu záhradkárov, lokalita Terasa 32 24 v Košiciach (za ktorú ako účastníka správneho konania koná jej predseda a tajomník.

7. Krajský súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na pribratie sťažovateľov 1/ a 2/ do tohto konania, pretože preukázateľne neboli účastníkmi administratívneho konania, nesvedčí im ani nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo iným účastníkom administratívneho konania a za účastníkov konania ich ani neoznačuje zákon. Skutočnosť, že podali proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, a bolo im doručené opatrenie žalovaného (tvoriace predmet súdneho prieskumu na základe žalobcom podanej žaloby), podľa krajského súdu nemá za následok ich účastníctvo v tomto súdnom konaní. Predmetom súdneho prieskumu v tejto veci je opatrenie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, nie však vo vzťahu ku sťažovateľom 1/ a 2/, ktorí po doručení napadnutého opatrenia žalovaného mali možnosť podať správnu žalobu, ktorú nevyužili. Krajský súd poukázal na to, že sťažovatelia 1/ a 2/ zároveň nepreukázali, že sú oprávnení konať za účastníka administratívneho konania - Základnú organizáciu Slovenského zväzu záhradkárov, lokalita Terasa 32-24 v Košiciach.

8. Sťažovatelia 1/ a 2/ zastúpení advokátom podali proti napadnutému uzneseniu včas kasačnú sťažnosť a navrhli, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ SSP. Zhodne s krajským súdom popísali skutkové okolnosti predchádzajúce vydaniu napadnutého uznesenia a odcitovali v podstate celý text napadnutého uznesenia. Namietali najmä závery krajského súdu o tom, že neboli rovnako ako žalobca účastníkmi reštitučného konania a, že na rozdiel od žalobcu nepodali žalobu proti napadnutému opatreniu, pričom podľa ich názoru z týchto záverov vyplýva, že žaloba (z kontextu vyplýva, že pravdepodobne mali na mysli žalobcu JUDr. U. L., napriek tomu, že v celom texte ho označujú ako JUDr. L. L.) bude pravdepodobne odmietnutá ako podaná neoprávnenou osobou, čo ďalej podľa sťažovateľov 1/ a 2/ znamená aj to, že je vylúčená Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov lokalita Terasa 32-24, v Košiciach, ktorej nerozlučnou súčasťou sú oni dvaja a aj žalobca, ale za ktorú koná Ing. Y. V. ako predsedníčka a U. R. ako tajomník. Uviedli, že už počas reštitučného konania namietali, že Y. V. nemá postavenie predsedníčky, lebo nebola zvolená na členskej schôdzi, ako predpokladajú Stanovy Slovenského zväzu záhradkárov, ale len na schôdzi výboru. Poukázali na rozsudky krajského súdu vo veciach sp.un. 5S/12/2005, 6Sp/45/2015 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/14/2008, z ktorých podľa sťažovateľov vyplýva, že existencia územného rozhodnutia o umiestnení stavby - záhradovej osady „TERASA“ Košice vedeného pod č. 1521/1966-ÚHA z 6. decembra 1966 nedokazuje, že v prípade záhradkárska osady Terasa 32- 24 v Košiciach bola uzavretá zmluva o prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania vedená pod č. Dr.V-T/66 z 28. októbra 1966 a uvedené územné rozhodnutie nedokazuje ani to, že záhradkárska osada tvorí prekážku na vydanie nehnuteľnosti v reštitučnom konaní. Namietali, že v administratívnom spise je ich podanie s názvom „Prihlásenie sa do konania a žiadosť o rešpektovanie práv účastníka konania“, pričom podľa ich názoru na základe skutočností v ňom obsiahnutých boli riadnymi účastníkmi administratívneho konania. Ďalej uviedli argumentáciu viažucu sa najmä k predmetu samotného reštitučného konania. Namietali, že krajský súd riadne nevyhodnotil resp. nepreskúmal, či boli skutočne účastníkmi reštitučného konania.

9. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že ju považuje za dôvodnú. Namietal, že rozhodnutie správneho orgánu je nulité, keďže prvostupňový správny orgán konal s účastníkom, ktorý nemal právnu subjektivitu a nekonal s tými, ktorí sa za účastníkov konania označili. K bodu 12 napadnutého uznesenia, kde krajský súd konštatoval, že sťažovatelia 1/ a 2/ preukázateľne neboli účastníkmi administratívneho konania, ani im nesvedčí nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo iným účastníkom konania, namietal, že krajský súd ignoroval žalobcove podania, v ktorých uviedol, že Základná organizácia 32 - 24 Terasa v Košiciach nemala a nemá právnu subjektivitu a preto sú účastníkmi konania všetci užívatelia záhrad. Uviedol, že legálna definícia účastníkov v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej aj len „správny poriadok“) je formulovaná relatívne široko, tak aby postihla čo možno najširší okruh subjektov, pričom prvostupňový správny orgán je povinný počas celého konania skúmať, či všetky subjekty spĺňajú podmienky na priznanie postavenia účastníka konania, pričom okruh subjektov môže rozšíriť, ak existujú ďalšie subjekty spĺňajúce tieto kritériá. Poukázal na definíciu procesnej spôsobilosti a procesnej subjektivity. Namietal, že Základná organizácia 32 - 24 Terasa v Košiciach nie je účastníkom konania, keďže sa jej prvostupňové rozhodnutie nedotýka a keďže nemala právnu

subjektivitu, tak účastníkmi majú byť majitelia záhradných chatiek a užívatelia záhrad, keďže citovaným rozhodnutím boli zaviazaní vydať nehnuteľnosti, ktoré užívajú. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 22/02 z 16. apríla 2003 a sp.zn. IV. ÚS 57/2011 z 12. mája 2011.

10. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na to, že žalobca ani sťažovatelia 1/ a 2/ neboli účastníkmi reštitučného konania, ani zástupcami niektorého z účastníkov, pričom im ani nebolo doručené rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o reštitučnom nároku. Uviedol, že prvostupňovým rozhodnutím bola v zmysle § 9 reštitučného zákona právnym nástupcom po zomrelých oprávnených osobách vydaná nehnuteľnosť, pôvodný pozemok zapísaný v pozemkovoknižnej vložke č. X XXX, k.ú. V. ako parcela č. XXXX, druh pozemku roľa vo výmere 17 522 m² v príslušných podieloch. Pokiaľ sťažovatelia 1/ a 2/ v kasačnej sťažnosti poukazovali na rozsudky krajského súdu sp.zn. 6Sp/45/2017, sp.zn. 5Sp/12/2005 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/140/2008, k tomu žalovaný uviedol, že z citovaných rozhodnutí vyplynulo, že záhradkárska osada nebola zriadená legálnym spôsobom a parcela č. 6 122 má byť vydaná reštituentom v celom rozsahu, pričom súčasne bol v súdnom konaní aj vymedzený okruh účastníkov. Žalovaný ďalej poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Sžr/71/2016, ktorým bolo odvolanie podané užívateľmi pozemkov v predmetnej záhradkárskej osade voči rozsudku krajského súdu sp.zn. 6Sp/45/2015 odmietnuté, z dôvodu že v prípade odvolateľov išlo o neoprávnené osoby, keďže účastníkom v súdnom konaní bola Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov, lokalita Terasa 32-24 v Košiciach ako účastník správneho konania a nie jej jednotliví členovia.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 11 písm. h/ SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na jej podanie (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 453 ods. 1 a 2 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal postupom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

12. Podľa § 32 ods. 1 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, účastníkmi konania sú žalobca, žalovaný a ďalší účastníci, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 32 ods. 3 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ďalšími účastníkmi sú tí,

- a) ktorí boli účastníkmi administratívneho konania,
- b) na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo účastníkmi administratívneho konania musí tiež vzťahovať rozhodnutie správneho súdu,
- c) ktorých za účastníkov označuje zákon.

14. Podľa § 33 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ak sa od začatia konania nekoná s niekým, o ktorého právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach sa má konať, len čo sa o tom správny súd dozvie, vydá uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka konania.

15. Kasačný súd považuje za potrebné poukázať na skutkové okolnosti relevantné pre posúdenie veci, pričom tieto spočívajú najmä v tom, že sťažovatelia 1/ a 2/ sa domáhajú priznania postavenia účastníka konania v súdnom konaní, ktorého predmetom je preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. OU-KE-OOP-2019/036990 z 4. júla 2019, ktorým žalovaný zaujal stanovisko k podaniu žalobcu a to tak, že žalobca nie je účastníkom reštitučného konania, ani zástupcom niektorého z účastníkov konania, preto v danom prípade sa jedná o neprípustné odvolanie. Žalobca proti tomuto opatreniu podal žalobu. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovatelia 1/ a 2/ žiadajú o priznanie postavenia účastníka konania v súdnom konaní o žalobe podanej zo strany žalobcu a týkajúcej sa osoby žalobcu, ktorá súvisí s jeho účastníctvom v administratívnom konaní, ktorého predmetom bolo vydanie nehnuteľnosti v zmysle reštitučného zákona, išlo teda o reštitučné konanie.

16. Kasačný súd ďalej uvádza, že z napadnutého opatrenia vyplynulo, že sťažovatelia 1/ a 2/ tiež, podobne ako žalobca podali podanie s názvom „Odvolanie v zmysle § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice, pozemkový a lesný odbor pod sp.č. OU-KE -PLO-2019/000623 zo dňa 15.05.2019“ a žalovaný k uvedenému zaujal stanovisko, že sťažovatelia 1/ a 2/ nie sú účastníkom reštitučného konania, ani zástupcom niektorého z účastníkov konania, preto v danom prípade sa jedná o neprípustné odvolanie. Sťažovatelia však napriek tomu, že by boli oprávnení, žalobu nepodali. Kasačný súd má za preukázané, že sťažovatelia neboli účastníkmi reštitučného konania, ani zástupcami niektorého z účastníkov, nebolo im teda ani doručené rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o reštitučnom nároku.

17. S poukazom na § 32 ods. 1 a 3 SSP a obsah námietok uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačný súd konštatuje, že kasačnú sťažnosť sťažovateľov 1/ a 2/ považuje za nedôvodnú. Sťažovatelia 1/ a 2/ preukázateľne neboli účastníkmi administratívneho konania, nesvedčí im ani nerozlučné spoločenstvo práv a povinností s niektorým z účastníkov konania a za účastníkov konania ich ani neoznačuje zákon. Predmetom súdneho konania bolo opatrenie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, keďže takto vymedzený rozsah súdneho prieskumu je daný žalobou, ktorú podal žalobca. Súdny prieskum sa teda netýka opatrenia vo vzťahu ku sťažovateľom 1/ a 2/, ktorí po doručení napadnutého opatrenia žalovaného mali možnosť podať správnu žalobu, ale tak neučinili a taktiež nepodali ani spoločnú žalobu spolu so žalobcom. Pokiaľ sťažovatelia 1/ a 2/ v kasačnej sťažnosti namietali, že im účastníctvo svedčí z toho titulu, že sú nerozlučnou súčasťou účastníka administratívneho konania - Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov lokalita Terasa 32-24, v Košiciach, kasačný súd konštatuje, že ide o tvrdenie sťažovateľov 1/ a 2/, ktorí však ničím iným nepreukázali, že sú oprávnení konať za tohto účastníka administratívneho konania. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovatelia 1/ a 2/ nespĺňajú zákonom stanovené podmienky pre priznanie postavenie účastníka súdneho konania vedeného pod sp.zn. 6S/124/2019, o ktoré požiadali podaním z 9. marca 2020 označeným ako „Oznámenie v zmysle § 33 Správneho súdneho poriadku“. Námietky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

18. Kasačný súd sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením krajského súdu a konštatuje, že krajský súd sa s danou vecou dostatočne vysporiadal a vyvodil správne skutkové a právne závery. S ohľadom na uvedené kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

19. O náhrade trov kasačného konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania. Sťažovateľom 1/ a 2/ nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že v kasačnom konaní neboli úspešní (§ 169 SSP per analogiam v spojení s § 467 ods. 1 SSP), žalovanému z dôvodu, že mu nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva (§ 168 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP) a žalobcovi z dôvodu, že v kasačnom konaní nemal úspech (§ 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

20. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

